

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Europa en Middelen van 16 april 2018 in het Provinciehuis van Utrecht

Voorzitter:

Dhr. ir. H. IJssennagger

Aanwezig:

Mw. A.M.A. Pennarts (gedeputeerde), drs. D.D. Straat (gedeputeerde), mw. F.M. Arissen LLB (PvdD), drs. F.H.W. Bekkers (GroenLinks), mw. A.C. Boelhouwer (GroenLinks), M.H.O. Boer (SP), mr. B.M.H. de Brey, MBA (VVD), R.G.J. Dercksen (PVV), mr.drs. M.C.J. Groothuizen (D66), mw. N. de Haan-Mourik (ChristenUnie), ir. N.J.P. Hoefnagels (D66), mw. W.M.M. Hoek (50Plus), drs. A.H.L. Kocken (VVD), drs. C.J. van Kranenburg (ChristenUnie), drs. C. De Kruijf (PvdA), ir. R.G.H. van Muilekom (PvdA), drs. P.E.B. van Ojen (SGP), R. Van Reenen (VVD), A.J. Schaddelee (ChristenUnie), drs. W.J. Ubaghs (PVV), C. Westerlaken (CDA) en W.G.J. Wijntjes RA (CDA);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

Mw. M.L. Engelsman (griffier) en mw. G. van Weerd (verslag).

1. ALGEMEEN

1.1 Opening

De voorzitter, de heer IJssennagger, opent de vergadering met een woord van welkom. In het bijzonder verwelkomt hij de nieuwe gedeputeerde de heer Straat, die in deze vergadering optreedt als vervanger van de CdK. Laatstgenoemde heeft zich voor deze vergadering afgemeld.

Mevrouw De Haan is vandaag jarig. De commissie overhandigt haar een attentie waarna ze wordt toegezongen. Tijdens de vergadering ontvangen de aanwezigen van haar een traktatie.

1.2 Vaststellen agenda

De ingekomen brief inzake Vislood stond voor de BEM vergadering geagendeerd, op basis van het Handhavingsverzoek. Het verzoek is de inhoud van het handhavingsverzoek te bespreken in de commissie GRW. Dit verzoek is in overleg met de voorzitters RGW gehonoreerd.

Verder is er een aantal stukken nagezonden. Deze zijn laat aangeleverd maar zijn toch toegevoegd aan deze agenda, gezien het feit dat de volgende BEM vergadering pas op 4 juni is.

1.3 Mededelingen

Gedeputeerde Pennarts verwijst naar de bijlagen bij agendapunt 4.6 **Waterlinie Museum**. De vraag was nog of Heijmans in hoger beroep zou gaan tegen de uitspraken van de arbitragecommissie. Dat is niet het geval en daarmee is de uitspraak definitief geworden.

De provincie gaat met de beheerder van het museum en de Stichting van het Waterlinie Museum in gesprek over de vraag of het beoogde kwaliteitsniveau duurzaam gehaald wordt. De provincie is belanghebbende in de ontwikkeling van het museum.

Voorts gaat de gedeputeerde in op de visie op de regio, in het licht van de ontwikkelingen rond Eemnes en Utrecht-West. Er komt steeds meer nadruk op het regionaal samenwerken. Onderzocht wordt hoe **regiovorming** meer in de provincie Utrecht kan worden ingevoerd. GS willen daarover graag met PS in gesprek gaan op 25 juni. Graag hoort zij welke belangen PS behartigd willen zien in de regiovorming. Tegelijkertijd kan er in het kader van het advies van de PCL worden gesproken over de **netwerksamenleving/netwerksamenwerking**. O.a. kan worden nagegaan op welke onderwerpen dat van toepassing kan zijn. De PCL noemde dat in het licht van het USP maar GS willen de energietransitie ook graag meenemen in de discussie over de netwerksamenwerking.

Zij hoopt op veel belangstelling van PS op 25 juni a.s. De uitnodiging volgt binnenkort.

1.4 Verslag Statencommissie Bestuur, Europa en Middelen d.d. 22 januari 2018

Het verslag van deze vergadering wordt vastgesteld.

De heer Van Muilekom stelt voor namen en voornamen van statenleden zonder titels in de presentielijst van de verslagen van de commissievergaderingen te vermelden. Dat is eigentijdser. De voorzitter vindt uniformiteit in de presentatie van de verslagen belangrijk, dus zal het voor nu niet aanpassen.

1.5 Rondvraag

De heer Dercksen signaleert dat er al geruime tijd onrust is onder de mariniers in Doorn ter zake de voorgenomen verhuizing naar Vlissingen. Toenmalig CdK Robbertsen protesteerde destijds al per brief tegen deze verhuizing. Het ontbrak aan gedegen argumentatie en een zorgvuldig proces. Toenmalig Minister Hillen antwoordde dat hij moest bezuinigen. Inmiddels heeft defensie laten weten dat er recentelijk geen onomkeerbare beslissingen zijn genomen. Nu is het moment daar om opnieuw te proberen de mariniers voor Doorn te behouden. Zij hebben te lijden onder een uitstroom in aanloop op die verhuizing. Het sociale vangnet rondom de mariniers is noodzakelijk maar voor velen is mee-verhuizen naar Vlissingen geen optie. In Vlissingen hebben ze overigens geen oefenterrein ter plaatse. Deze mensen worden naar Mali, Afghanistan e.d. gestuurd. Dat betekent dat, wanneer ze weer in Vlissingen zijn aangekomen, ze steeds weer van huis moeten om elders te gaan oefenen. Dat is een bijzonder kwalijke zaak. De CdK heeft het altijd over de inwoners, de bedrijven, de organisaties en instellingen van deze provincie. De PVV vindt dat de provincie voor deze mariniers moet staan. Het zijn helden en daarnaar moet worden geluisterd. Hij heeft het dringende verzoek aan de CdK om bij het ministerie van defensie weer aan de bel te trekken in een poging om de mariniers in Doorn te behouden. Hij hoopt dat andere fracties zich bij dit verzoek aansluiten.

Gedeputeerde Straat meldt dat de CdK het met de vraagsteller eens is dat er onrust is over voornoemde voorgenomen verhuizing van het corps mariniers. De CdK kent het dossier tot in detail. Hij was destijds als voorzitter van de commissie Defensie in de Tweede Kamer betrokken bij de besluitvorming rond de verplaatsing. De CdK houdt de vinger aan de pols en hij heeft goede contacten met alle spelers in dit dossier. Mocht er vanuit defensie opnieuw de wens geuit worden om over dit onderwerp in gesprek te gaan, dan zijn de gemeente en de provincie de eerst aangewezenen om dit gesprek te voeren.

De heer Dercksen vindt het vinger aan de pols houden een nogal passieve benadering. Hij roept de provincie op om actief naar het ministerie van defensie een lobby op te zetten om de belangen van de mariniers te behartigen en ervoor te zorgen dat ze in Doorn blijven. Hij hoopt dat de collega's zich op dit punt achter de PVV scharen. De inwoners van Doorn vinden het ook belangrijk dat de mariniers daar blijven. Het is belangrijk dat de provincie achter deze mensen gaat staan en zo hun belangen gaat dienen. Gaat dat niet via deze commissie, dan zal dat op een andere manier moeten gebeuren.

Gedeputeerde Straat wijst erop dat het hier primair gaat om een verantwoordelijkheid van Defensie. Gelet op alle onrust over de voorgenomen verhuizing naar Vlissingen, kijkt Defensie opnieuw naar dit dossier. Ondertussen zijn er wel diverse besluiten genomen. Hij kan zich voorstellen dat de CdK er nu voor kiest om op de achtergrond goed de vinger aan de pols te houden en op het juiste moment te interveniëren. Die lijn wil de CdK volgen en de overige GS-leden ondersteunen dat.

De heer Schaddelee meent dat meer fracties gevoel hebben bij de vraag die door de PVV gesteld wordt. De ChristenUnie vraagt om een memo waarin uiteengezet wordt wat de mogelijkheden zijn, om hoeveel militairen het gaat en in welke fase de besluitvorming zich bevindt. Hij heeft begrepen dat er nog geen onomkeerbare besluiten zijn genomen maar ook daar wil hij graag een toelichting op. Graag hoort hij wat het bezwaar is wanneer de provincie een actieve lobby start, wellicht zijn er

daarvoor ook argumenten te vinden. Wel moet worden voorkomen dat de provincie het proces zou gaan frustreren door een te actieve benadering.

PS kunnen op grond van het memo vervolgens alle voor- en nadelen van een strategie afwegen en daarover een besluit nemen.

De heer Dercksen vraagt zich af wat er mis kan zijn met een actieve manier van handelen om de belangen van de mariniers te dienen. Hoe zou dat de positie van deze mensen kunnen schaden? Er gaat inmiddels een petitie rond die al ca. 13.000 keer is getekend en dat is voor een gemeenschap als Doorn niet gering.

De heer Van Ojen meent dat er twee belangen spelen, enerzijds dat van de mariniers en anderzijds het belang van defensie. Hij heeft begrepen dat de locatie in Vlissingen al voor de verhuizing in gereedheid is gebracht. Hij vindt een memo handig als het gaat om het belang van defensie. Als het gaat om het belang van de mariniers is het niet moeilijk: de provincie kan achter ze gaan staan om ze een hart onder de riem te steken. Een memo om de belangen nader te duiden vindt ook de SGP van belang.

De heer Van Muilekom sluit zich hierbij aan. Belangrijk is ook de argumentatie waarom destijds voor Vlissingen is besloten. Hij steunt het verzoek van de ChristenUnie om een memo met argumenten te ontvangen.

De heer De Brey deelt mede dat het ook de VVD verstandig lijkt om inzicht te krijgen in de stand van zaken, mede omdat geluiden de ronde doen dat verplaatsing naar Vlissingen een politiek gedreven beslissing is geweest. Ook hij wil graag een memo ontvangen. Hij was tijdens de besluitvorming destijds raadslid in Doorn. Belangrijk is het ook om te kijken naar de businesscase die destijds door het college van B&W van Utrechtse Heuvelrug is opgesteld, waarin rationele argumenten staan over de mogelijkheden van verbouw of nieuwbouw in Vlissingen. Tegelijkertijd moet men zich wel realiseren dat er besluiten zijn genomen. Het lijkt toch in principe een gelopen race.

De heer Dercksen las in de media dat defensie liet weten dat er geen onomkeerbare beslissingen zijn genomen. Hij weet niet waar de heer De Brey op doelt.

De heer De Brey kent niet alle berichten maar gelooft niet alles wat in de krant staat.

Gedeputeerde Straat memoreert dat er een besluit is genomen over de verplaatsing van de mariniers naar Vlissingen, maar ook hij hoorde recent dat het niet om een onomkeerbaar besluit zou gaan, maar hij weet niet wat die uitspraak waard is. Hij zal de CdK vragen een memo ten behoeve van de commissie BEM op te stellen over het aantal mariniers, de fase van besluitvorming e.d. De CdK kiest nu voor rustige interventie op de achtergrond en zo mogelijk het aangaan van een gesprek. Spreker is van mening dat een actieve lobby ook schadelijk kan zijn. T.z.t. zal de commissie over dit onderwerp een memo ontvangen en daarover vervolgens een standpunt innemen.

De heer Bekkers deelt mede dat GroenLinks graag aansluit bij het verzoek van de ChristenUnie en de VVD om in het memo alle overwegingen mee te nemen, ook de plannen die er met het huidige terrein zijn. PS moeten zicht krijgen op de alle kanten die aan dit vraagstuk zitten.

Gedeputeerde Straat zal de CdK vragen of het memo nog voor de komende PS-vergadering naar PS kan worden gezonden.

1.6 Termijnagenda

Wordt voor kennisgeving aangenomen.

2. BESTUUR EN EUROPA

2.1 Statenvoorstel gevolgen invoering WNRA voor de werkgeversrol van PS

De commissie zal dit voorstel als een sterstuk aan PS presenteren.

2.2 Statenbrief risico's Paushuize

De heer Van Reenen deelt mede dat de VVD de toon van deze brief, gericht aan de stad Utrecht, nogal mild vindt. De stad ging graven zonder de provincie daarover te informeren, rapporten werden niet doorgegeven en nu blijkt de fundering van Paushuize ondermijnd te zijn. In de brief komt niet naar voren dat dit een onacceptabele gang van zaken is. Uit berichten van RTV Utrecht kon men zelfs opmaken dat de provincie niet boos is op de stad. De VVD begrijpt dit niet en vraagt om uitleg.

De heer Boer sluit zich hierbij aan. Ook de CdK heeft zich mild over deze kwestie uitgelaten. De gemeente werd door de provincie verzocht niet met de werkzaamheden te starten, maar deed het toch met alle risico's van dien. Waarom treedt de provincie niet op? Is er wellicht iets anders aan de hand?

De heer Bekkers wijst erop dat er meerdere conflict oplossingsmogelijkheden zijn. Boos worden en ferme taal uitslaan levert niet altijd het gewenste resultaat op. Verschillende overheden kunnen als een gedecentraliseerde eenheidsstaat worden beschouwd, waarin het voor de burger niet veel uitmaakt om welke overheid het gaat. Dan is het verstandig dat overheden het elkaar niet al te moeilijk maken. Het is wel zaak dat onenigheid zakelijk en goed wordt opgelost. Dat leest hij wel degelijk in de brief.

De heer Van Reenen kan zich voorstellen dat dit inderdaad een afweging is, echter, dat staat hier niet. Hij had dat dan graag gelezen.

Mevrouw Hoek begrijpt dat de provincie het bedrag van € 270.000,- moet betalen.

Ter vergadering wordt haar gemeld dat de provincie dat bedrag gaat voorschieten, echter, dat komt zij niet in deze brief tegen. Nadrukkelijk stelt zij dat de veroorzaker van de schade, in dit geval de gemeente Utrecht, verantwoordelijk is voor de herstelkosten. Dat kan bv. via een verzekering worden opgelost. 50PLUS staat op het standpunt dat die kosten op de gemeente moeten worden verhaald.

De heer Schaddelee wijst erop dat er in dat geval een juridisch gevecht, met navenant hoge kosten, kan gaan ontstaan.

Mevrouw Hoek ziet dat anders. De veroorzaker moet de kosten betalen, dat is de gemeente en niet de provincie. Niet uitgesloten kan worden dat de schade zelfs veel hoger gaat worden. Een en ander kan via verzekeringen worden geregeld.

De heer Schaddelee vreest dat alleen advocaten van dergelijke vragen wijzer worden.

De heer Boer komt terug op de woorden van de heer Bekkers. De provincie is recentelijk geconfronteerd met het drama Uithoflijn, waarin ook de stad een belangrijke partij is. De kwestie met Paushuize komt er nu bovenop. De provincie wordt steeds weer met dezelfde problemen van de stad Utrecht geconfronteerd.

Gedeputeerde Straat deelt mede dat breed onderkend wordt dat de gemeente Utrecht de fout heeft gemaakt. Het risico was vooraf bekend en de provincie is niet tijdig door de gemeente geïnformeerd. Dat is geen twistpunt. De provincie heeft de gemeente inmiddels aansprakelijk gesteld. Dat is een zakelijke manier om aan te geven dat partijen het niet met elkaar eens zijn. GS willen dit zakelijk en ordentelijk met de stad, zijnde twee overheden, oplossen. Inderdaad gaat de provincie dit bedrag voorschieten, omdat er dringend gestut moet worden c.q. maatregelen nodig zijn om erger te voorkomen. Dit bedrag wordt voorgeschoten maar de aansprakelijkheid ligt bij de gemeente.

De heer Van Muilekom begrijpt dat het voorstel is de € 270.000 te behandelen bij de kadernota. Dat suggereert dat dit bedrag voor het komend jaar moet worden vrijgemaakt in de veronderstelling dat de provincie dit nodig heeft, maar niet in de veronderstelling dat de stad het op tijd zal terugbetalen. Hij vraagt of deze technische ingreep nodig is om geld te kunnen vrijmaken.

Gedeputeerde Straat beaamt dat is nagezocht hoe dit het best kan worden opgelost. Het gaat hier om een onvoorzien bedrag. Een en ander hoeft inmiddels niet meer via de kadernota te lopen, maar dat neemt niet weg dat er een bedrag moet worden voorgeschieden dat via de aansprakelijkheid wordt terug verwacht.

Mevrouw Hoek gaat ervan uit dat er aan het verstrekken van dit overbruggingskrediet aan de stad Utrecht een contract ten grondslag ligt, waarin de afspraken over terugbetaling (bv. voorwaarden en termijnen) worden vastgelegd. Zij wil die afspraken graag inzien.

Gedeputeerde Straat antwoordt dat dit bedrag wordt voorgeschieden en dat de gemeente inmiddels via een brief formeel aansprakelijk is gesteld. Daarvoor behoeft geen contract te worden opgesteld. Getracht wordt dit zakelijk en zorgvuldig met elkaar op te lossen.

Mevrouw Hoek heeft begrip voor de ad hoc oplossing maar blijft van mening dat PS moeten kunnen inzien welke afspraken er worden gemaakt over de terugbetaling van dit bedrag.

Gedeputeerde Straat antwoordt dat er geen afsprakenkader is opgesteld. De gemeente wordt voor de schade ad € 270.000,- aansprakelijk gesteld. Een aansprakelijkheidstelling is iets anders dan een afspraak. De twee overheden moeten dit zo goed mogelijk oplossen. Hij gaat ervan uit dat dit bedrag uiteindelijk door de stad wordt terugbetaald.

Hij zegt op uitdrukkelijk verzoek van mevrouw Hoek toe dat de commissie van dit traject op de hoogte wordt gehouden.

2.3 Statenbrief uitstel aanlevering verantwoordingsinformatie 2017

De heer Van Ojen constateert dat de brief 4 weken geleden is verzonden. Hij vraagt of er reeds een formele reactie van het ministerie is binnengekomen. Heeft er reeds een gesprek met de minister plaatsgevonden?

De heer Van Muilekom vraagt wanneer de informatie voor de jaarrekening 2017 compleet beschikbaar is voor PS.

Mevrouw De Haan memoreert dat gedeputeerde Pennarts vorige week aangaf dat er mogelijk uitstel tot oktober wordt verleend. Is dat juist? Hebben EY al meer duidelijkheid gegeven inzake SiSa?

De heer Boer constateert dat de afspraak in de termijnagenda over dit punt moet worden aangepast.

Gedeputeerde Straat licht toe dat er inmiddels een ambtelijk gesprek met BZK heeft plaatsgevonden, naar aanleiding van voorliggende brief. Gewacht wordt op een uitnodiging voor een vervolgesprek. Inderdaad stelt het ministerie oktober als uiterste deadline voor het aanleveren van de verantwoordingsinformatie. De provincie zal zijn uiterste best doen om die deadline te halen.

Getracht wordt de jaarrekening zo compleet mogelijk te maken, met uitzondering van het aanvullend onderzoek dat op verzoek van EY wordt uitgevoerd. Zodra EY zijn bevindingen gereed heeft, naar aanleiding van dat aanvullend onderzoek, kunnen deze aan de jaarrekening worden toegevoegd.

Zodra het feitenrelaas en de gegevens voor het onderzoek zijn aangeleverd, ontstaat er meer zicht op de planning. Het streven is uiteraard de informatie in oktober te kunnen aanleveren. Zodra de exacte planning voorhanden is, zal de gedeputeerde de commissie daarover informeren.

De heer Bekkers begrijpt dat PS de jaarrekening op niet al te lange termijn tegemoet kunnen zien, behoudens de aanvullende paragraaf van EY. Kan de accountant dan een goedkeurende verklaring afgeven, behoudens het aanvullend onderzoek? Definitieve vaststelling door PS is pas mogelijk wanneer het aanvullend onderzoek inclusief de volledige goedkeurende verklaring beschikbaar zijn.

Gedeputeerde Straat raadt die werkwijze af. Er kan pas een goedkeurende verklaring worden afgegeven, nadat het aanvullende onderzoek is uitgevoerd en de jaarrekening compleet is. Zijn voorstel is de behandeling van de jaarrekening door PS daarop af te stemmen, ervan uitgaand dat de informatie in oktober aan het ministerie kan worden aangeleverd.

De heer Bekkers begrijpt dat PS gaan spreken over kadernota/voorjaarsnota zonder kennis van de jaarrekening, terwijl het aanvullende onderzoek van EY een tamelijk geïsoleerd deel van de jaarrekening betreft. Van de financiële risico's kan redelijkerwijs wel een schatting met bandbreedte worden gemaakt, zodat PS tijdens de behandeling van de voorjaarsnota over de relevante financiële informatie 2017 kunnen beschikken, onder het voorbehoud dat er nog een onderzoek gaande is.

Gedeputeerde Straat wil het niet ingewikkelder maken dan het is. Het is inderdaad zo dat PS bij de bespreking van de voorjaarsnota nog geen zicht hebben op de jaarrekening 2017. Het aanvullende onderzoek kan impact hebben op de risico's. Er kan zeker wel worden ingeschat op welk resultaat de jaarrekening gaat uitkomen, maar niet in formele zin. Hij zegt toe te zullen nagaan hoe PS in dit opzicht het best kunnen worden gefaciliteerd.

De heer Bekkers stelt het op prijs dat er een indicatie komt van het resultaat waarmee het jaar 2017 wordt afgesloten, én de schatting van het risico waarmee rekening moet worden gehouden. Dat helpt PS bij de bespreking van de voorjaarsnota.

Gedeputeerde Straat kan een schatting van het jaarrekeningresultaat leveren, echter, een schatting van het risico is veel complexer. Aan dat laatste wil hij zich niet wagen. Hij zegt nogmaals toe te zullen nagaan welke informatie PS op voorhand over het jaarrekeningresultaat 2017 kan worden geleverd. Echter, het kadernotadebat en het voorjaarsnotadebat zullen dit jaar zonder jaarrekening moeten plaatsvinden.

De heer Hoefnagels memoreert de afspraak dat er in het jaarrekeningsproces steeds bepaalde vervolgstappen zouden worden gemaakt, zodat de jaarrekening op tijd klaar zou zijn. Dat hing samen met het nieuwe systeem dat in de organisatie is geïntroduceerd. Mogelijk hebben de politieke ontwikkelingen ook gevolgen voor dat doorloopp proces. PS willen graag weten of de jaarrekening volgend jaar sneller kan worden opgesteld. Ook van dat leerproces willen PS kennisnemen, naast de schatting van het jaarrekeningresultaat 2017.

De heer Van Muilekom steunt de inbreng van GroenLinks en D66. Ook gelet op de verkiezingen is het belangrijk te weten hoe de jaarrekening er uit ziet. Is er sprake van een fors of een minimaal overschot? Hij dringt dan ook aan op wat meer inzicht, ook als het gaat om de risico's 2017.

De heer Bekkers verduidelijkt dat niet EY maar GS een onderzoek laten uitvoeren dat aan de accountant wordt voorgelegd. De accountant beoordeelt dat vervolgens, als onderdeel van het goedkeuringproces.

Dit wordt door de gedeputeerde beaamd.

Hij zegt toe te zullen nagaan welk financieel inzicht aan PS kan worden verschaft over het jaarrekeningresultaat, minus het aanvullende onderzoek. Het risico uit het aanvullende onderzoek is nog niet bekend. Hij wil daar niet op preluderen. Ook zal hij zich verdiepen in de afspraken over het proces van de jaarrekening. Hij gaat ervan uit dat ook daarover wel enig inzicht kan worden geboden.

Spreker heeft de indruk dat het jaarrekeningproces goed gelopen is, maar vooral de complicatie aan het einde heeft ertoe geleid dat er uitstel bij BZK moest worden aangevraagd.

De voorzitter rondt de behandeling van dit agendapunt af.

2.4 Statenbrief voortgang Europastrategie Utrecht en Randstad 2017

De heer Van Muilekom meent dat de bijgevoegde stukken over de Europastrategie een goed beeld geven welke acties er allemaal lopen, welke bijeenkomsten er zijn geweest en welke gesprekken er zijn gevoerd. Wat ontbreekt zijn de punten waar PS aandacht aan zouden kunnen of moeten geven:

- Wat zijn bijzondere en belangrijke ontwikkelingen waarmee nog onvoldoende rekening wordt gehouden?
- Welke knelpunten voor de provincie Utrecht zijn te benoemen of kunnen ontstaan?
- Welke uitdagingen zijn er voor 2018 en volgend en moeten PS daarop reageren?
- Gezien deze rapportage en de ervaringen, willen GS de inzet van menskracht en middelen extensiveren of intensiveren en zo ja, waarom?
- Zijn er nog extra acties nodig om optimaal gebruik te maken van de EU fondsen?

Mevrouw Boelhauer deelt mede dat GroenLinks aansluit bij voornoemde vragen van de PvdA. De werkgroep Europa stelt zich wel eens de vraag hoe PS toch meer hun positie in dit dossier kunnen innemen. Dat is niet eenvoudig. Vanmorgen heeft er een interessant werkbezoek plaatsgevonden bij het Utrecht Sustainability Institute van de universiteit. Door zaken ter plaatse waar te nemen en te horen wat er leeft, krijgen PS er meer gevoel bij en krijgt het proza meer inkleuring.

De heer Schaddelee geeft aan dat Europa over idealen gaat, maar ook over geld. GS willen bij ambitie 7 in deze periode minstens zoveel geld binnenhalen als in de vorige periode, toen er € 2,7 miljoen binnenkwam. Nu is er in drie jaar slechts € 1 miljoen binnengekomen. Klopt het dat er € 1,7 miljoen nog binnen 1 jaar moet worden binnengehaald? Is dat realistisch, zo niet, wat is dan het vervolg?

De heer Boer meent dat Europa vooral over geld gaat en steeds minder over idealen. De SP mist concrete cijfers over de uitgaven, zodat er een kosten-baten analyse mogelijk wordt. Hij geeft dit ook als verbeterpunt mee voor de volgende rapportage.

De heer Dercksen meent dat dit zelfde stuk ieder jaar circuleert. De zes inhoudelijke integrale opgaven zijn volgens de PVV ook ieder jaar ongeveer hetzelfde. De PVV meent dat het tijd wordt de enorme opgaven van provincie en gemeenten wat betreft woningbouw prioriteit te geven. Dat raakt ook thema's als omgeving, economie en bereikbaarheid. De PPV benadrukt al 7 jaar dat er gebouwd moet worden in de provincie, en langzaam maar zeker herklinkt de echo van dat geluid. Kan dit thema in de Europa strategie worden gevoegd?

De heer De Brey wijst erop dat Utrecht zich niet op een eiland bevindt. De VVD wil de samenwerking met andere Nederlandse provincies of zusterregio's in Europa ook een plek geven, om de doelstellingen van de provincie Utrecht te kunnen realiseren.

Gedeputeerde Pennarts licht toe dat de provincie op het vlak van de Europastrategie veel doet met een beperkt aantal medewerkers. PS hebben een Europawerkgroep die regelmatig bij elkaar komt en vandaag vond er een excursie plaats. Zij onderschrijft de woorden van mevrouw Boelhauer dat men zaken af en toe moet zien om een inkleuring van de activiteiten te krijgen. Via de organisatie is Europa facet beleid dat bij allerlei beleidsterreinen aan de orde komt. Gevraagd werd of er voldoende geld beschikbaar is of dat er nog bezuinigingen mogelijk zijn. Zij raadt PS aan niet tot bezuiniging over te gaan. De Europa portefeuille van de provincie Utrecht werkt met een kleine bezetting, kleiner dan in de andere provincies. De behaalde resultaten zijn bepaald indrukwekkend. De fondsen wor-

den op een goede manier benut als het gaat om de Europa samenwerking. Gevraagd werd waar PS zelf rekening mee moeten houden. Voor PS is het vooral interessant het meerjarig financieel kader en de Europese begroting te volgen die na 2020 aan de orde komen, evenals de toekomst van de Europese structuur- en investeringsfondsen. Daar is een goede ontwikkeling te zien. Voorheen wilde het rijk liever minder aan Europa betalen en hoefde het geld uit Europa niet terug te komen. Daaruit volgt de uitspraak "Europa is van de regio's". De regio's en provincies in Europa denken daar anders over, zij halen veel geld uit de fondsen van Europa. Het kabinet heeft nu de strategie zo goed mogelijke voorstellen in te dienen om de fondsen die er zijn maximaal te benutten. Wel is duidelijk dat de fondsen in de komende jaren smaller worden, ook voor de provincies. Het wordt een steeds grotere opgave om hetzelfde niveau uit de fondsen te halen.

De wijzigingen voor de toekomst hebben betrekking op het gemeenschappelijk landbouwbeleid, het kaderprogramma onderzoek en innovatie, de fondsen voor regionale ontwikkelingen en het programma voor territoriale samenwerking. Dat zijn belangrijke fondsen waar PS de ogen op moeten richten.

De heer Van Muilekom vraagt of de resultaten wat concreter kunnen worden gemaakt. Wat ziet de provincie terug van de inspanningen die worden geleverd, bv. de bezoeken en bijeenkomsten die worden georganiseerd?

Gedeputeerde Pennarts begrijpt de vraag maar die is niet makkelijk te beantwoorden. Tijdens bijeenkomsten en ontmoetingen worden er zaken gedaan die gevolg hebben, maar dat is niet in haar rapportage terug te vinden. Aangegeven wordt welke fondsen er zijn benut en om welke bedragen het gaat. Echter, er zit een grens aan de reikwijdte van deze rapportage. In het rapport komt ook naar voren wat Utrecht doet in de Randstadsamenwerking, waar dat aan bijdraagt en voor welke thema's dat relevant is.

De heer Van Muilekom vraagt of intensivering van bepaalde inspanningen nog meer rendement kan opleveren. Is dat het geval, dan kunnen fracties daar bij de kadernota op terugkomen.

Gedeputeerde Pennarts geeft aan dat PS een verzoek van de portefeuillehouder tot extra ondersteuning zullen ontvangen, wanneer de provincie Utrecht binnen de Europa portefeuille kansen zou gaan mislopen of cofinanciering niet zou kunnen waarmaken. Op dit moment is dat niet aan de orde. Getracht wordt zoveel mogelijk inzet te doen op zoveel mogelijk terreinen. Er wordt intensief samengewerkt met andere provincies, maar ook in netwerken die op thema georganiseerd zijn. Vooralsnog lukt dat nog. Soms is er ook pech. Onlangs werd een aanvraag van de provincie Utrecht voor een flinke investering in geothermie door Europa niet gehonoreerd, maar dan bezint men zich vervolgens weer op een andere mogelijkheid. Wellicht dat de portefeuillehouder energie daarover nog een verzoek aan PS gaat voorleggen.

Vragen werden er gesteld hoeveel het beleid heeft gekost. Europa is onderdeel van het beleid van deze organisatie. Zij heeft daarvan geen aparte specificatie beschikbaar.

De ChristenUnie vroeg of het bedrag van € 2,7 miljoen haalbaar is. Dat is de inzet geweest, maar er was een forse tegenvaller die zij zojuist benoemde, als het ging om de verduurzaming van de energievraag. Zij hoopt dat de provincie, met alle andere kansen die nog voorbij komen, toch nog tot eenzelfde resultaat kan komen.

De PVV stelde dat ieder jaar min of meer dezelfde rapportage wordt uitgegeven. Dat is beslist niet het geval. Deze rapportage heeft veel werk gekost terwijl dat in relatie tot de andere provincies met een klein apparaat moet worden gedaan. De efficiency van de Utrechtse organisatie is het hoogst te noemen. Zij is daar trots op. Helaas kunnen niet alle vragen in het Europees beleid een plek vinden. Woningbouwopgave heeft geen aanknopingspunten binnen de Europese fondsen. Wel zijn 'nul op de meter' of 'verduurzaming' onderwerpen die in Europa een plek vinden. Echter, daar is de PVV waarschijnlijk niet op uit.

De VVD benadrukte de samenwerking met andere regio's en provincies. Spreekster stelt dat er in Europa "nog geen deuk in een pakje boter kan worden geslagen, als er niet wordt samengewerkt." Er zijn vele samenwerkingsverbanden en daar wordt door de provincie Utrecht in geparticipeerd. De provinciale ontmoeting wordt dit keer in Brussel georganiseerd, en geeft een inkijk hoe provincies Europees beleid vormgeven en welke mogelijkheden er zijn. Zij wil dit interessante programma van harte bij PS aanbevelen.

De heer Dercksen leest dat men in 2018 met "heel Europa het gevarieerde culturele erfgoed gaat vieren". Het is inmiddels al april en zijn vraag is wat er in het 1^e kwartaal op dat vlak is gevierd. Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat het gaat om het Europese jaar van het Cultureel Erfgoed. Zo spoedig mogelijk zullen PS worden geïnformeerd over de Utrechtse invulling van het Europese jaar van het Cultureel erfgoed.

Zij onderschrijft de opmerking dat Paushuize een leuke locatie zou zijn om enkele activiteiten te organiseren.

De voorzitter rondt de bespreking van dit agendapunt af.

2.5 Statenvoorstel begroting Randstedelijke Rekenkamer (RR)

Mevrouw Boelhouwer constateert dat de voorzitter van de RR niet aanwezig is om vragen te beantwoorden. GroenLinks leest in dit voorstel dat de formatie van de RR groter wordt. De vraag is of dat een stijgende lijn gaat worden. Zij zal deze vraag rechtstreeks aan mevrouw Hoenderdos stellen.

De commissie adviseert dit voorstel als een sterstuk aan PS voor te leggen.

3. HANDHAVING

3.1 Statenbrief vaststelling jaarprogramma Vergunning, Toezicht, Handhaving (VTH)

De heer Van Reenen merkt op dat de VVD diverse malen heeft aangedrongen op een vergaande samenwerking en zelfs fusie van de RUD en de ODRU. Ook andere partijen hebben daar in verschillende bijdragen op aan gedrongen. De gedeputeerde heeft terecht opgemerkt dat dit ook haar wens is maar dat het een traag proces zal zijn. In het uitvoeringsprogramma VTH 2018 worden er op pag. 6 slechts twee zinnen aan dit onderwerp gewijd. Het draait daarbij vooral om kennisuitwisseling en samenwerking. De VVD vindt dat dit geen recht doet aan de wens van PS. De vraag is of de RUD wel de urgentie van PS voldoende helder heeft.

In de rapportage VTH staat op pagina 11 een hoofdstuk over BOA's in het landelijk gebied. Uit de analyse blijkt dat er tot op heden geen dreigende situaties zijn geweest waarbij de eigen veiligheid van BOA's in het geding was. Persoonlijk heeft hij wel eens andere geluiden gehoord. Tussen de regels door leest hij eigenlijk de vraag of de BOA's in het buitengebied wel voldoende beschermingsmiddelen hebben.

Mevrouw Arissen leest in het uitvoeringsprogramma VTH 2018 over spontaan naleefgedrag en toezichtseffect: "Indien een streefnorm niet blijkt te worden bereikt, dan wordt onderzocht op welke wijze de streefnorm wél kan worden bereikt." De PvdD vraagt zich af of eerst wordt uitgezocht waarom bepaalde streefnormen niet worden bereikt. Krijgen PS daar ook een terugkoppeling over?

Wat betreft het PAS is de PvdD benieuwd of de uitspraak van de RvS van 9 maart van invloed is op vergunningverlening en/of handhaving. Er lopen ook rechtszaken bij het Europese Hof. De juridische houdbaarheid van het PAS lijkt nog steeds niet zeker te zijn. In het uitvoeringsprogramma VTH 2018 wordt daar ook naar verwezen en wordt aangegeven dat met partners in het PAS op de uitspraken van de RvS zal worden gereageerd. Kan de gedeputeerde al reageren op de uitspraak van de RvS van 9 maart? Uit de uitspraak blijkt dat op bepaalde plaatsen in een aantal natuurgebieden al meer dan 60% van de stikstofruimte is uitgegeven. Zolang de verantwoordelijke ministers het PAS nog niet hebben verbeterd of aangevuld, kan niet worden uitgesloten dat de toename van de stikstofdeposi-

tie op die plaatsen nadelig of onomkeerbare gevolgen voor de natuurwaarden zullen hebben. Is dit ook in de provincie Utrecht het geval?

Wat betreft het nieuw op te stellen faunabeheerplan, vraagt zij naar de planning en de procedure. Hoe worden PS hierin betrokken?

Op pag. 18 en 20 staat: "In de loop van het jaar wordt met de RUD Utrecht beoordeeld hoe er wordt omgegaan met controles van de luchtwassers bij veehouderijen." Voor deze taak is een PM post opgenomen. De PvdD maakt zich ernstig zorgen over het gebruik van luchtwassers. In 2016 bleek dat luchtwassers indirect leiden tot een slechter stalklimaat voor varkens en onlangs constateerde Wageningen universiteit dat gecombineerde luchtwassers veel slechter presteren in het terugbrengen van de luchtvervuiling vanuit stallen, dan tot nog toe werd verondersteld. Waarom is nog niet bekend hoe er wordt omgegaan met de controle van luchtwassers door de RUD? Kan de gedeputeerde toezeggen hierop met prioriteit naar te kijken? Krijgen PS een terugkoppeling zodra bekend is wat de aanpak wordt?

De heer Bekkers leest over de BOA's in het landelijk gebied dat er 90 waarschuwingen zijn gegeven, er zijn proces verbalen geweest, incidenten met vuurwapens en met steekwapens, soft en hard drugs. De conclusie is dat er nog geen dreigende situatie is geweest waarbij de veiligheid in het geding was. GroenLinks wil graag meer informatie ontvangen wat daar nu aan de hand is. Is de uitvoering voldoende effectief? Behoeft dit intensivering of is dit niet bijzonder?

Voorts verwijst hij naar de passage over het plaatsen van borden en vlaggen in het landschap. In de afgelopen verkiezingscampagne werd gemeld dat een bepaalde partij veel te vroeg overging tot het plaatsen van verkiezingsborden in de weilanden. GroenLinks pleit ervoor dat alle partijen zich houden aan de in deze gemaakte afspraak.

Op pag. 5 staat een opmerking over de VNL: "Het naleefgedrag is nog niet op het gewenste streefniveau, o.a. door de onbekendheid met regelgeving. Daarom is extra inzet op voorlichting gewenst." GroenLinks vraagt wat er gaat gebeuren en wat de effecten van naleefgedrag gaan inhouden. Gaat het over geluidsoverlast, over vervuiling in natuurgebieden? Een of twee jaar geleden werd geconstateerd dat er over ecoducten alle mogelijke verkeer trok, met uitzondering van de doelgroep.

De heer Van Ojen deelt ten aanzien van de BOA's in het buitengebied het volgende mede:

De SGP vindt het zeer merkwaardig dat men in deze provincie met twee situaties te maken heeft. De BOA's van Recreatie Midden Nederland, een organisatie die aan de provincie gelieerd is, hebben met dezelfde soort situaties te maken als hier beschreven staan, maar zij mogen wel wapenstok, pepperspray en vuurwapen dragen. Het is voorgekomen dat zij hun vuurwapen moesten trekken en in één geval ging men zelfs over tot schieten. Naast RMN zijn er particuliere landgoedbezitters met een BOA in dienst die het voor elkaar hebben gekregen dat de betreffende BOA een vuurwapen draagt. Dat is des te eigenaardiger, wanneer men zich realiseert dat het taakgebied en de inhoudelijke situaties die de BOA's van de RUD tegenkomen voor een groot deel overlappen met die van RMN en de andere organisaties. Het gaat dan om stroperij, drugsafval en andere criminelen die op pad zijn. Het is merkwaardig dat de BOA's van de RUD die wapenbevoegdheid niet hebben.

Voorts staat in de analyse dat de politie zich uit het buitengebied terugtrekt. Vaak beschikt de politie niet over voertuigen om ter plaatse te kunnen komen of duur het te lang voordat ze gearriveerd zijn. In tegenstelling tot de politie opereren BOA's meestal alleen.

Dat alles afwegend, vraagt de SGP zich af of er niet meer moet worden gedaan om de veiligheid van de BOA's op orde te brengen. Het pleiten voor gelijke rechten is hierbij een belangrijke taak van de provincie Utrecht.

De heer Bekkers vraagt of de heer van Ojen onderschrijft dat daar, waar het niet nodig is, overmatige bewapening moet worden voorkomen. Voordat men het weet wordt er anders een soort wapenwedloop uitgelokt. Eerder vroeg hij om een nadere duiding van de situatie. Loopt de SGP daar al op vooruit? Op grond van welke informatie concludeert de SGP dat extra bewapening nuttig zou zijn?

GroenLinks vindt het in zijn algemeenheid verstandig om terughoudend te zijn met het niveau van bewapening als de situatie er niet om vraagt.

De heer Van Ojen antwoordt dat BOA's in principe vuurwapenbevoegd zijn, mits aantoonbaar gemaakt kan worden dat ze zulke risico's lopen dat het nodig is. Dat betekent dat een BOA die parkeerboetes oplegt, nooit een vuurwapen zal dragen omdat in een grote stad de politie (die wel altijd een vuurwapen mag dragen) doorgaans onder handbereik is. Politie en OM toetsen de verschillende situaties. Als de toets positief uitpakt, wordt er een vuurwapen verstrekt. Het is eigenaardig dat de situaties van de BOA's verschillend worden gewogen, terwijl het gaat om zeer vergelijkbare situaties tussen de ene groep BOA's en de andere groep BOA's.

De SGP heeft de laatste tijd diverse signalen ontvangen dat bewapening van BOA's in het landelijk wel eens nodig zou kunnen zijn. Spreker kan daar nu niet een sluitend oordeel over geven, om die reden stelde hij daarover een vraag aan GS. Duidelijk is dat iemand die geen vuurwapen nodig heeft, dat ook niet hoeft te krijgen. Een BOA, die alleen rondloopt, heeft een vuurwapen nodig om zich in uiterste gevallen te verdedigen. Dat staat niet haaks op terughoudendheid in het verstrekken van deze geweldsmiddelen.

De heer Dercksen sluit zich geheel aan bij het betoog van de SGP. Hij wijst erop dat het geweld tegen BOA's een gevolg is van toenmalige bezuinigingen die samenhangen met de goedkeuring van de Wet Natuurbescherming. Hij hoorde van HUL dat er veel te weinig BOA's zijn. Het is des te ernstiger dat ze alleen op pad worden gestuurd, terwijl criminelen schietoefeningen doen in het buitengebied, daar drugsafval dumpen en midden in de natuur cementmolens legen. Daar wordt dan iemand met een bonnenboekje op afgestuurd. De PVV vindt dit volstrekt onverantwoord. De politie kan het gebied niet op tijd bereiken, zo blijkt. De PVV krijgt de indruk dat het buitengebied uit handen is gegeven aan het criminele circuit. De provincie zit erbij en kijkt ernaar. Hij wil graag van de gedeputeerde een overzicht van alle signalen ontvangen. Daarop vooruitlopend stelt hij dat de BOA's niet meer alleen op pad mogen worden gestuurd. Politieagenten gaan ook niet meer alleen op pad, ook niet als het slechts gaat om het beoordelen van huisvredebreuk.

Mevrouw Hoek memoreert dat er wat betreft de inzet van BOA's ook samenwerkingsverbanden zijn met SBB. BOA's van gemeenten en bv. van SBB mogen over en weer op elkaars terreinen opereren. Zij heeft begrepen dat zulke BOA's vaak samen op pad gaan maar ze weet niet of de BOA's van SBB bewapend zijn.

De heer Ubaghs sluit zich van harte aan bij de opmerking van de heer Van Reenen over de fusie tussen ODRU en RUD. Verheugd is hij te constateren dat de prestatie-indicatoren na jaren goed zijn geformuleerd. Tegelijkertijd is het zaak dat er iets met de uitkomsten wordt gedaan. Wanneer de streefnormen jaar in jaar uit gelijk worden gehouden, dan levert dat niets op. Op basis van de uitkomsten moet worden onderzocht of de normen moeten worden aangepast.

Voorts memoreert hij dat de stad Utrecht een zienswijze heeft geschreven waarin de zorg wordt uitgesproken dat de provincie Utrecht minder uren van de RUD gaat afnemen waardoor de gemeente Utrecht meer kosten krijgt. Hij vraagt of dit bericht juist is, zo ja, is dat incidenteel of structureel?

De heer Hoefnagels sluit zich aan bij de opmerking van de heer Van Reenen over de samenvoeging van RUD en ODRU en bij de opmerking van de heer Ubaghs.

Gedeputeerde Pennarts legt uit dat voorliggend stuk wat minder ingaat op het aspect van de samenwerking tussen RUD en ODRU, het gaat vooral over de uitvoering. Het is heel duidelijk dat PS van Utrecht een fusie tussen beide omgevingsdiensten willen. Er zijn stappen gezet om dat te bespreken met het bestuur van de ODRU maar het is duidelijk dat daartoe van de zijde van de ODRU nog niet zoveel bereidheid is. Het is zeker zo dat er op een aantal thema's meer met elkaar wordt samengewerkt. Het gaat hier om twee organisaties in deze kleine provincie die ieder afzonderlijk onvoldoende

robuust zijn om een meerjarige zelfstandige toekomst te hebben. Dat besef is bij het bestuur van de RUD sterker aanwezig dan bij de ODRU. Inmiddels zijn er in beide omgevingsdiensten nieuwe DB-leden benoemd. Zij wil de ontmoeting tussen beide diensten gaan herhalen en nog meer nadruk op de samenwerking leggen. Zij vraagt de PS-leden om het belang van deze fusie ook langs de partijlijnen van de betrokken gemeenten te benadrukken. Als verantwoordelijk gedeputeerde, zet zij ook op fusie in en in toenemende mate ondervindt zij daarvan de steun van het bestuur van de RUD.

De heer Hoefnagels memoreert dat het feit dat Utrecht twee omgevingsdiensten heeft een uitzondering is, die door de minister werd toegestaan. Hoe lang staat de minister dit nog toe?

Gedeputeerde Pennarts beaamt dat de Utrechtse situatie een uitzondering op de wet is. Op langere termijn zou dat gaan inhouden dat de provincie zijn diensten over twee omgevingsdiensten zou moeten gaan spreiden. Dat zou onwenselijk zijn. De provincie en de directeur van de RUD gaan in gesprek met het ministerie om wat druk te zetten op de huidige uitzonderingssituatie, temeer daar hierop vanuit het ministerie autonoom geen druk wordt gezet. Beter is het uiteraard wanneer partijen elkaar op inhoudelijke gronden weten te vinden, zodat overhead en inhoudelijke handhavingstaken kunnen worden gecombineerd.

De PvdD stelde enkele specifieke vragen, o.a. of onderzocht wordt wanneer de streefnormen niet worden gehaald en of PS daarover worden geïnformeerd. Spreekster bevestigt dat. Wanneer zou blijken dat de streefnormen structureel niet worden gehaald, worden PS over de oorzaak geïnformeerd.

Er was inderdaad in maart een rechtszaak tegen veehouderijen in andere provincies, met betrekking tot de PAS. Het gaat om bedrijven in Noord-Brabant en Gelderland in specifieke situaties maar een en ander heeft geen gevolgen voor Utrecht.

Het FBP moet door de FBE worden opgesteld en door het bestuur van de FBE worden vastgesteld. Vervolgens komt het naar GS en na de zomerperiode zal het ter informatie naar PS worden doorgestuurd.

Wat betreft de luchtwassers in veehouderijen, en het feit dat bekend is geworden dat de effecten daarvan in de stallen ongewenst zijn, zal de provincie nagaan hoe dat moet worden ingeschat en hoeveel werk dat met zich meebrengt. Zodra dat bekend is, zal zij PS daarover informeren.

Diverse fracties maken zich zorgen over de veiligheid van de BOA's en de verschillen in bewapening. Dat is juist maar dat is geen bewust ingezet beleid door de provincie of door de terreinbeherende organisaties. De BOA's van SBB zijn niet bewapend. SBB is een organisatie die gastvrijheid hoog in het vaandel heeft staan en wil dat de BOA's dat ook uitstralen. Dat is een bewuste keuze van organisaties maar ook zij hebben te maken met toenemende onveiligheid in buitengebieden, vooral in de nachten. Daardoor moeten er twee of drie BOA's tegelijk op pad, hetgeen de beschikbare capaciteit steeds meer onder druk zet. Het OM is zeer terughoudend om BOA's te bewapenen. Vanuit het verleden zijn de BOA's van RMN nog zeer goed toegerust, maar dat is niet gemakkelijk te bewerkstelligen voor de andere BOA's. Daarbij moet men ook in acht nemen dat er organisaties zijn die niet de ambitie hebben hun BOA's op die manier toe te rusten.

De heer Van Ojen merkt op dat het gaat om BOA's die werkzaam zijn in cluster 2. Volgens de wetgeving is dat een cluster dat in aanmerking komt voor een vuurwapen. De werkgever van de BOA's moet richting politie en OM beargumenteren waarom een vuurwapen nodig is. In die zin ligt het mandaat om te beslissen elders, maar een beargumenteerde aanvraag moet van de werkgever afkomstig zijn, i.c. de provincie. De SGP vraagt of de gedeputeerde zich tot het uiterste wil inspannen om, waar nodig, alles te doen om ervoor te zorgen dat de BOA's fatsoenlijk bewapend hun werk kunnen doen.

Gedeputeerde Pennarts wijst erop dat niet de provincie, maar RUD, RMN en andere terreinbeheerders de werkgevers zijn van de BOA's. Het is juist dat bewapening ook samenhangt met de functie van de BOA's. Aangetoond moet dan worden dat een BOA proces verbalen optekent die in een be-

paalde categorie vallen. Dat is een complexe materie. Het OM weegt de beschikbare informatie af en stelt zich in dit opzicht terughoudend op. Ook de terreinbeherende organisaties kijken naar de rol en functie van de BOA's in hun buitengebied en die visie is niet altijd gelijklozend.

De heer Van Ojen wijst erop dat de provincie lid is van het DB van de RUD en via die route kan de provincie wel degelijk invloed uitoefenen. Kijkend naar de incidenten (vuurwapens, steekwapens, soft en hard drugs) en de conclusie dat veel BOA's veelvuldig in aanraking komen met incidenten die te maken hebben met openbare orde is de vraag van de SGP: wat moet er nog meer gebeuren voordat bewapening mogelijk wordt?

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat deze problematiek beslist de aandacht heeft. De vraag is in hoeverre de BOA's zich in hun veiligheid voelen aangetast. Die discussie wordt wel degelijk gevoerd door het bestuur van de RUD en door andere organisaties, maar men gaat niet lichtzinnig of vanzelfsprekend over tot volledige bewapening. Immers, het is de vraag wat men oproept wanneer BOA's gewapend rondlopen. Zij hebben ook een algemene gastheerfunctie richting vredelievende bezoeker.

Ook in algemene zin hebben BOA's de aandacht. Vanmiddag was er een bijeenkomst over de gebundelde inzet van middelen die beschikbaar zijn gekomen uit de motie van PS over veilige natuur. De provincie is met de RUD en de terreinbeherende organisaties in gesprek over de vraag hoe de middelen ad € 3 ton, die in 2019 beschikbaar komen, zo optimaal mogelijk voor de BOA capaciteit kunnen worden ingezet.

De heer Dercksen wijst erop dat een groot deel van de politiek in Engeland onbewapend is terwijl het geweld in Londen hand over hand toeneemt. Onbewapende politie maakt niet dat de samenleving veiliger wordt. Hij vindt dat geen zinnige redenering.

De heer Bekkers wil daar tegenover stellen dat stevige bewapening agressie kan oproepen. Hij vindt het antwoord van de gedeputeerde overtuigend en zorgvuldig richting personeel en samenleving, om niet onnodig gevaarlijke situaties te creëren. De interventies die worden gepleegd, moeten wel passen bij de situaties die zich voordoen. Er zijn ook andere manieren om gevaarlijk wapenbezit tegen te gaan.

De heer Dercksen zet uiteen dat een gewapende agent in zijn kringen geen agressie oproept. Hij verwijst naar een situatie in Amersfoort waar een agent een taser gebruikte om een verdachte uit te schakelen, die een agent bijna aan het doodtrappen was. Een taser blijkt ook goed bruikbaar te zijn. In ieder geval moet een BOA voldoende bewapend zijn om zich te kunnen weren tegen situaties in het buitengebied, waar "bepaald niet alleen maar vlinders vliegen". Het buitengebied is het werkterrein van criminelen geworden. Daar mogen geen BOA's met alleen maar de handen op de rug worden ingezet.

De heer Van Ojen wijst erop dat BOA's met criminelen in aanraking komen en daardoor ook in levensgevaar kunnen komen. De provincie zelf heeft de RUD destijds gevraagd apart aandacht te besteden aan drugsafval dumpingen en stroperij in het buitengebied. Juist daar zijn wapens in het spel en doen zich risico's voor. De huidige situatie noemt hij volstrekt onverantwoord.

De heer Van Reenen sluit zich daar geheel bij aan. Tussen de regels door leest hij in de rapportage ook dat er voor BOA's risico's zijn. De VVD wil voor de veiligheid van die mensen staan. De vraag is ook of medewerkers de andere kant op gaan kijken, wanneer zij zich terdege realiseren dat zij niet goed geëquipeerd zijn voor hun werk. Dat zou ongewenst zijn.

Nu wordt er over de BOA's gesproken maar beter is het met de BOA's te spreken. Hij is benieuwd wat zij zelf in deze discussie zouden inbrengen.

De heer Hoefnagels memoreert dat er een paar maanden geleden een werkbezoek heeft plaatsgevonden waar uitgebreid met BOA's is gesproken. Hij ontmoette daar jonge BOA's die met veel plezier hun werk deden. Hij heeft daar niet de signalen opgevangen die in deze vergadering naar voren worden gebracht.

Gedeputeerde Pennarts wil het beeld toch nuanceren. In het buitengebied is geen sprake van een orgie van geweld en alleen maar kommer en kwel. Er is wel degelijk bewustzijn hoe BOA's moeten worden beschermd. Ook kan gedacht worden aan pepperspray, een wapenstok, handboeien. Het kunnen de-escaleren is een kernvaardigheid die voor BOA's van het allergrootste belang is. De provincie volgt in deze de werkgevers. De heer Dercksen schetste de situatie in Engeland. Dat geeft aan dat er op verschillende manieren kan worden gekeken hoe mensen weerbaar tegen geweld kunnen worden gemaakt. Bewapening is een keus. Zij wil deze kwestie graag bij de BOA's laten.

Mevrouw Hoek krijgt de indruk dat de gedeputeerde aangeeft dat het in het buitengebied wel meevalt met de criminele activiteiten in de nacht. Zij kent mensen die 's nachts wild spotten. Er zijn veel camera's geplaatst om routes van dieren te volgen. Deze mensen zien 's nachts veel criminaliteit en hebben dan ook te maken met onveilige situaties.

Gedeputeerde Pennarts merkt op dat alle rapportages van de BOA's met de provincie worden gedeeld. De provincie sluit beslist niet de ogen voor wat zich daar afspeelt, echter, ze wil niet meegaan in het beeld dat nu wordt geschetst alsof situaties alleen maar met wapens zouden zijn op te lossen. Zij heeft zeker niet willen suggereren dat er niets aan de hand zou zijn. Er is een verstevigde inzet om BOA's het werken mogelijk te maken. Op voorspraak van PS komt er een extra budget en nagegaan wordt met alle terreinbeherende organisaties en particuliere grondbezitters hoe de BOA-inzet zo goed mogelijk kan worden gebundeld, wellicht ook in samenwerking met de RUD, om te zorgen dat in het Utrechts buitengebied het gevoel van veiligheid en de mate van toezicht toeneemt. Het onderzoek concludeerde dat er voldoende BOA's zijn, maar dat ze niet voldoende effectief en efficiënt worden ingezet. Op een later moment zal zij hierop terugkomen.

Mevrouw Hoek vraagt hoe de kosten worden opgevangen, indien een BOA wordt vermoord of fysiek zo beschadigd wordt, dat hij voor de rest van zijn leven invalide is. Is de provincie daartegen verzekerd?

Gedeputeerde Pennarts meent dat het in dat geval niet om de provincie zal gaan, maar om de werkgever van de BOA. Zij zegt toe dat deze vraag schriftelijk zal worden beantwoord. Ook zal zij in haar memo ingaan op het regime van bewapening in relatie tot de functie en de taakuitoefening van de BOA's binnen de provincie Utrecht.

De heer Dercksen sluit zich aan bij het verzoek van 50PLUS. Hij hoorde vanmiddag dat er in Brabant een BOA zodanig was aangereden, dat betrokkene de rest van zijn leven op een rolstoel is aangewezen. Hij wil de toezegging van de gedeputeerde graag wat concreter maken. Hij vraagt om een overzicht van de incidenten waarmee BOA's worden geconfronteerd, niet alleen van de RUD, maar provinciebreed, dus ook van de RMN. Zo ontstaat er een goed beeld van de verslaglegging van de BOA's van RUD en RMN en kunnen PS daarover objectief oordelen.

Gedeputeerde Pennarts zal, indien mogelijk, die informatie met PS delen. Zij weet nu nog niet of zij die informatie, nl. inventarisatielijsten van incidenten in een bepaalde periode, beschikbaar heeft. Zij gaat na of die informatie te achterhalen is en of het in het belang van de BOA's is om die informatie breed te verspreiden. Wel kan zij in algemene zin laten weten hoe de BOA's uitgerust zijn per organisatie, en wat het algemene beeld is van de veiligheid van de BOA's.

De heer Dercksen wil wel graag informatie vanaf het niveau van de werkvloer, die niet door de werkgever gefilterd is.

Gedeputeerde Pennarts gaat na wat er mogelijk is. Overigens is er geen sprake van een verschil van mening over de uitrusting van de BOA's tussen de BOA's zelf en de leiding van de organisaties. Het is

een algemeen issue dat speelt, nu de samenleving onveilig wordt en men minder geduld met elkaar heeft.

Gedeputeerde Pennarts komt terug op de opmerkingen over de verordening Natuur en Landschap. Zij kan weinig toevoegen aan de oproep van de heer Bekkers.

Als men de strekking van de verordening niet kent, dan leidt dat tot wat meer handhaving. Bij de VNL is een leaflet gemaakt, die meestal wordt uitgedeeld wanneer er een waarschuwing wordt gegeven. Een en ander heeft betrekking op borden in het buitengebied, formaten, verlichting, ligging van woonschepen en bootsavers.

Richting de heer Ubaghs benadrukt zij dat het de inzet is om bij de streefnormen een stapje verder gaan, als het goed gaat. Die ambitie is er zeer zeker. Het is correct dat de provincie minder uren afneemt van de RUD, waardoor de stad Utrecht meer moet betalen. De provincie gaat minder uren besteden aan bodemtaken, omdat daar minder vraag naar is geweest. Er komt een decentralisatie aan van bodemtaken van provincie naar gemeenten. Dat levert een feitelijke verschuiving in uren op. Zij wijst er voorts op dat de provincie naar rato participeert in de overhead. Als de provinciale uitvoeringskosten dalen, wordt het aandeel in de overhead kleiner. Zo ontstaat er op 2 manieren een herverdeling van kosten.

Mevrouw De Haan memoreert dat er na afloop van de de RGW vergadering een presentatie is gegeven over het onderzoek. Zij pleit ervoor dat ook aan de commissie BEM ter beschikking te stellen omdat dit linkt aan de zojuist behandelde onderwerpen. Aan de ene kant gaat het over de versnippering terwijl er aan de andere kant gezocht wordt naar manieren om samenwerking te versterken, zoals dat in Brabant gebeurt.

Gedeputeerde Pennarts zegt toe dat zij de gevraagde informatie ook naar de commissie BEM zal doorsturen, echter, de mondelinge presentatie en de duiding daarop worden dan wel gemist.

De voorzitter wijst erop dat alle PS-leden genoemde presentatie reeds digitaal hebben ontvangen. Hij rondt de bespreking van dit onderwerp af.

4. TER INFORMATIE

- 4.1 Memo GS inzake gedeeltelijke terugbetaling lening kasteel Amerongen**
- 4.2 Regionaal maatschappelijke agenda regio AV**
- 4.3 Statenbrief en memo inzake provinciehuis**
- 4.4 Openbaar verslag IPO**
- 4.5 Jaarstukken 2017 en rapport Randstedelijke Rekenkamer**
- 4.6 Memo en bijlagen Waterlinie museum**

5. SLUITING

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.